

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **RNDr. V. B., M. A.**, proti žalovanému: **Národní bezpečnostní úřad**, se sídlem Na Popelce 2/16, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2010, č. j. 56/2010-NBÚ/07-OP, vedeném u Městského soudu v Praze pod zn. 11 A 123/2010, ve věci námitky podjatosti uplatněné žalobcem proti soudkyním Městského soudu v Praze,

t a k t o :

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Hana Veberová a JUDr. Jitka Hroudová **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodování ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 123/2010.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze projednává žalobu, kterou se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 12. 4. 2010, č. j. 56/2010-NBÚ/07-OP, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Národního bezpečnostního úřadu ze dne 16. 12. 2009, č. j. 117024/2009-NBÚ/P a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím bylo vzhledem k § 113 odst. 1 písm. h) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, zastaveno řízení o vydání osvědčení pro přístup k utajovaným informacím pro stupeň utajení „důvěrné“.

Žalobce dne 19. 9. 2013 během soudního jednání namítl podjatost soudkyň Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) JUDr. Hany Veberové a JUDr. Jitky Hroudové z důvodu, „*které mohou být obsaženy v utajované části spisu*“.

Ve spise městského soudu je dále založena námitka podjatosti ze dne 30. 9. 2013 vznesená žalobcem proti soudní osobě – bezpečnostní ředitelce městského soudu paní L. Š.

Uvedené soudkyně městského soudu se vyjádřily k námitce podjatosti tak, že k věci a účastníkům řízení nemají žádný vztah.

Nejvyšší správní soud uvážil v této věci následovně. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), jsou soudci „*vyloučeni* z

projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“. Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezáujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nález Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zasahuje do principu nezávislosti soudce. Institut soudce ale vychází z premisy nezáujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů.

Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí obsahovat konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

V nyní posuzované věci žalobce jen obecně tvrdí, že důvody podjatosti uvedených soudkyň mohou být obsaženy v utajované části spisu. Takovým způsobem ovšem nelze dostatečně zdůvodnit námitku podjatosti zdůvodnit. Námitka neobsahuje žádné konkrétní skutečnosti, z kterých by bylo možné podjatost dovozovat. Nejvyšší správní soud ovšem zároveň nepřehlédl relativní význam této vady vycházející z dále uvedených skutečností.

Je patrné, že žalobce si není vědom žádného konkrétního důvodu, který by mohl založit podjatost uvedených soudkyň. Námitku podjatosti soudkyň zdůvodňuje hypotézou existence důvodů „*které mohou být obsaženy v utajované části spisu*“. Nejvyšší správní soud připouští možnost jistého omezení procesního práva žalobce v případě bezpečnostního řízení, které se v daném případě projevuje nemožností nahlížet do utajované části spisu (§ 133 zákona o ochraně utajovaných informací). Za takové situace je soud více než při „běžném“ soudním řízení, v němž má účastník k dispozici stejné informace jako soud,

pokračování

garantem práva na spravedlivý proces (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod). V tomto kontextu je nutné vnímat i uplatněnou námitku podjatosti. Nejvyšší správní soud se jí proto, i přes absenci jakéhokoli zdůvodnění, zabýval.

Je zřejmé, že z hlediska subjektivního nemůže být námitka podjatosti důvodná. Žalobce žádný konkrétní důvod, proč by měly být jmenované soudkyně vyloučeny z rozhodování, neuvádí. Z vyjádření dotčených soudkyň je patrné, že si žádných skutečností podstatných pro posuzování podjatosti nejsou vědomy. Nejvyšší správní soud se tak mohl zaměřit pouze na existenci objektivních okolností, doložitelných třeba z utajované části spisu NBÚ, které by mohly pochybnosti o podjatosti vyvolat.

Po pečlivém prostudování utajované části příslušného spisu NBÚ zdejší soud konstatuje, že nezjistil nic, co by námitkou podjatosti napadené soudkyně JUDr. Hanu Veberovou a JUDr. Jitku Hroudovou jakkoli spojovalo s posuzovanou věcí nad rámec jejich úřední činnosti, tedy projednání věci sp. zn. 11 A 123/2010. Konkrétně byl pro účel uvedeného soudního řízení v srpnu 2010 vyžádán příslušný spisový materiál. Žádné jiné informace, úkony nebo kontakty ze spisu nevyplývají a není ani důvod se domnívat, že by existovaly. Nic tedy nepodporuje úvahu, že by uvedené soudkyně měly k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům jakýkoli vztah mimo uvedený úřední rámec. Uvedená judikatura Ústavního soudu navíc zdůrazňuje, že okolnosti zakládající pochybnosti o podjatosti soudce musí být evidentní. V dané věci je ovšem evidentní právě to, že naznačené okolnosti v dané věci neexistují. Nejvyšší správní soud tak může konstatovat, že Ústavou a Listinou garantované právo žalobce, aby v jeho věci rozhodoval nestranný a nezávislý soudce, nebude ohroženo. Námitka podjatosti proto není důvodná.

Ve vztahu k námitce podjatosti bezpečnostní ředitelky městského soudu lze pro úplnost poznamenat, že dle § 8 odst. 5 *in fine* s. ř. s. rozhoduje o podjatosti soudní osoby (po jejím vyjádření) senát, který se má danou věcí zabývat. Je tedy na senátu 11 A městského soudu, aby o námitce podjatosti směřující proti bezpečnostní ředitelce rozhodl. Nejvyššímu správnímu soudu taková pravomoc nepřisluší.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda

senátu